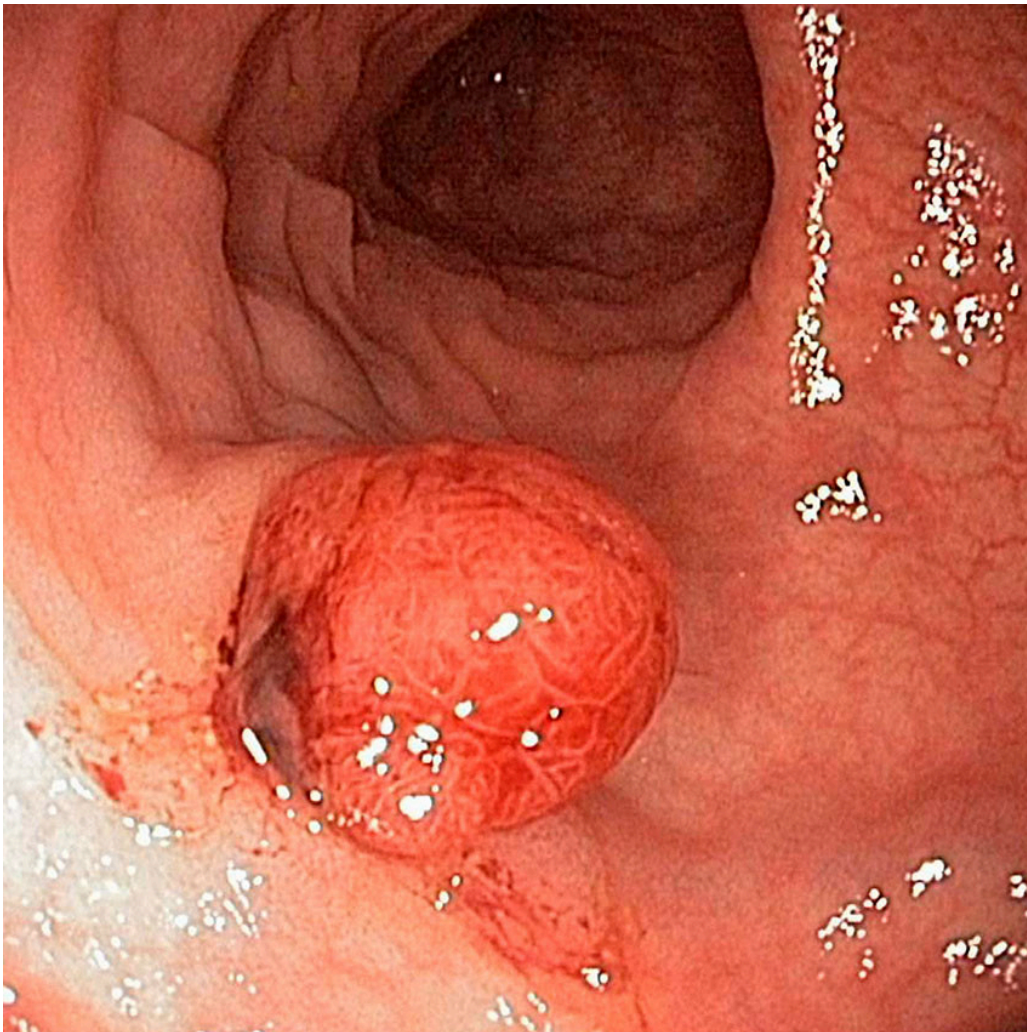

Kunstig intelligens kan svekke legers kompetanse

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

AMANDA HYLLAND SPJELDNÆS

Universitetet i Oslo

Leger oppdaget færre adenomer ved koloskopi etter at de hadde blitt vant til å bruke KI.

Et bilde fra koloskopi som viser en liten godartet polypp i sigmoideum (den nederste delen av tykktarmen som går over i endetarmen). Foto: Science Photo Library / NTB

Kunstig intelligens (KI) brukes i økende grad også i helsevesenet. I en polsk studie gjennomførte 19 leger ved flere endoskopisentre til sammen 1 443 koloskopier før og etter at de hadde blitt vant til å bruke et KI-basert støtteverktøy for å oppdage adenomer, men uten å bruke KI (1). Legene hadde i snitt 28 års arbeidserfaring, og hver av dem hadde tidligere utført flere enn 2 000 slike undersøkelser.

Andelen koloskopier uten bruk av KI, men etter at legene hadde fått opplæring i støtteverktøyet, var signifikant lavere enn ved koloskopiene før opplæringen, henholdsvis 22,4 % og 28,4 %, det vil si 6 prosentpoeng lavere ($p = 0,0089$). Ved 734 koloskopier med bruk av KI-støtte i samme periode var deteksjonsraten 25,3 %, altså noe lavere enn før KI ble innført.

– Denne interessante studien er den første i sitt slag som både viser og kvantifiserer at det å ta i bruk KI-teknologi har en slagside: det kan svekke legers kompetanse og deres prestasjoner, sier Ishita Barua, som er lege og førsteamanuensis ved Senter for forskning på kunstig intelligens ved Universitetet i Agder.

– Til nå har man bare spekulert i den kognitive kostnaden av KI-bruk, sier hun. Denne studien peker i samme retning som en mye omtalt studie der deltakerne som skrev et essay med støtte av ChatGPT, hadde svakere EEG-aktivitet i områder av hjernen knyttet til kreativitet, oppmerksomhet og hukommelse enn dem som skrev uten støtte fra ChatGPT (2).

– Studier som disse fordrer at man ser nærmere på hvordan KI-verktøy tas i bruk klinisk og under utdanning, slik at man kan høste gevinstene og unngå eller redusere kompetansefallet, sier Barua.

LITTERATUR

1. Budzyń K, Romańczyk M, Kitala D et al. Endoscopist deskilling risk after exposure to artificial intelligence in colonoscopy: a multicentre, observational study. *Lancet Gastroenterol Hepatol* 2025; 10: 896–903. [PubMed] [CrossRef]
2. Kosmyna N, Hauptmann E, Yuan YT et al. Your Brain on ChatGPT: Accumulation of Cognitive Debt when Using an AI Assistant for Essay Writing Task. arXiv: 2506.08872.

Publisert: 9. oktober 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0524
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.